

INSTRUKCJA PRAKTYK ZAWODOWYCH
KIERUNEK: PSYCHOLOGIA
SPECJALNOŚĆ EKOLOGIA ŻYCIA DZIECI I MŁODZIEŻY
STUDIA STACJONARNE – IV ROK
ROK AKADEMICKI 2025/2026

REGULACJE PRAWNE PRAKTYK ZAWODOWYCH

Realizacja praktyk zawodowych na kierunku psychologia odbywa się na podstawie:

- Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.),
- Regulaminu Studiów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu,
- Regulaminu praktyk zawodowych w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu.

Rodzaj praktyki zawodowej	Termin odbywania praktyki zawodowej	Liczba instytucji i wymiar godzin praktyki zawodowej
Praktyka zawodowa IV rok	VII semestr studiów	Liczba instytucji: 1 Wymiar: 160 godzin dydaktycznych
	VIII semestr studiów	Liczba instytucji: 1 Wymiar: 160 godzin dydaktycznych

Forma zaliczenia:

IV rok- praktyka kończy się zaliczeniem na ocenę po semestrze VII i VIII.

Praktyka zawodowa podlega obowiązkowi zaliczenia równorzędnie z innymi zajęciami dydaktycznymi. Nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad studentami odbywającymi praktyki sprawuje uczelniany opiekun praktyk – nauczyciel akademicki powołany przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych oraz zakładowy opiekun praktyk (psycholog zatrudniony w instytucji), w której student odbywa praktykę.

TEREN PRAKTYK

Praktyki zawodowe odbywają się w placówkach, których charakter związany jest z kierunkiem studiów. **Placówki, w których odbywa się praktyka to między innymi:** przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe centra pomocy rodzinie, centra opieki nad dzieckiem, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki kształcenia integracyjnego, ośrodki rehabilitacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, placówki służby zdrowia zatrudniające psychologa (poradnie zdrowia psychicznego, poradnie leczenia uzależnień, szpitalne oddziały stacjonarne i dzienne), ośrodki pomocy społecznej, stowarzyszenia, fundacje.

CELE PRAKTYKI

1. zapoznanie się z podstawami organizacyjno-prawnymi (statut, regulamin, ustawa,) i zasadami funkcjonowania placówek w których są odbywane praktyki;

2. zapoznanie się z zakresami obowiązków pracowników placówek i sposobami ich realizacji;
3. zapoznanie się z możliwościami zastosowania zdobytej w trakcie studiów wiedzy teoretycznej w działaniu praktycznym;
4. zapoznanie się z metodami i formami pracy stosowanymi w placówkach w których są odbywane praktyki;
5. dokonanie oceny własnych czynników osobowościowych i dyspozycji do wykonywania zawodu.

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Efekt uczenia się dla kierunku psychologia specjalność Ekologia życia dzieci i młodzieży semestr VII	Symbol
1.	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu rolę i zadania psychologa, zna strukturę organizacyjną i obszar działalności psychologa przynależny do miejsca, w którym odbywa się praktyka.	PSYCH_W16
2.	Student zna sposób dokumentowania pracy psychologicznej.	PSYCH_W15
3.	Student zna i rozumie zasady współpracy psychologa z innymi specjalistami, zakres kompetencji psychologa w interdyscyplinarnych zespołach specjalistycznych i innych obszarach wynikających ze specyfiki instytucji.	PSYCH_W18
4.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat praktycznego wykorzystania zasad komunikacji interpersonalnej i społecznej, rozumie mechanizmy tych procesów oraz potrafi rozpoznawać ich prawidłowości i zaburzenia w pracy zawodowej psychologa.	PSYCH_W08
5.	Student ma wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w wybranych obszarach działalności psychologicznej.	PSYCH_W15
6	Student ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie niezbędną w działalności psychologa wiedzę na temat procesu diagnostycznego oraz jego specyfiki, metod i narzędzi właściwych dla wybranego obszaru psychologii stosowanej.	PSYCH_W11
7.	Student potrafi samodzielnie organizować stanowisko pracy oraz sporządzać plan pracy.	PSYCH_U21
8.	Student współrealizuje w sposób innowacyjny wybrane działania psychoedukacyjne/profilaktyczne/diagnostyczne/pomocowe/terapeutyczne z różnymi jednostkami lub grupami, także w ramach prac zespołowych.	PSYCH_U14 PSYCH_U25
9.	Student potrafi wskazać kierunki możliwych oddziaływań psychologicznych w różnych obszarach funkcjonowania jednostki lub grupy.	PSYCH_U12
10.	Student jest uwrażliwiony na problemy osób i grup społecznych znajdujących się w trudnym położeniu lub w szczególnej sytuacji życiowej	PSYCH_K10
11.	Student jest świadomy własnych kompetencji i ograniczeń zawodowych. Student ma świadomość konieczności dalszego kształcenia się i samodoskonalenia.	PSYCH_K01
12.	Student posiada kompetencje komunikacyjne i interpersonalne umożliwiające współpracę ze społecznością, grupą i pojedynczymi osobami w różnym wieku przy realizacji różnorodnych celów.	PSYCH_K03
13.	Student zna i stosuje standardy etyczne wynikające z wykonywania zawodu.	PSYCH_K08

Lp.	Efekt uczenia się dla kierunku psychologia specjalność Ekologia życia dzieci i młodzieży semestr VIII	Symbol
1.	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu rolę i zadania psychologa, zna strukturę organizacyjną i obszar działalności przynależny do miejsca, w którym odbywają się praktyki.	PSYCH_W16
2.	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat praktycznego wykorzystania zasad komunikacji interpersonalnej i społecznej, rozumie mechanizmy tych procesów oraz potrafi rozpoznawać ich prawidłowości i zaburzenia w pracy zawodowej psychologa.	PSYCH_W08
3.	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu wiedzę z zakresu specyfiki placówki i jej funkcjonowania w aspekcie formalnoprawnym i merytorycznym, właściwe dla zastosowania praktycznego tej wiedzy w działalności zawodowej psychologa	PSYCH_W16
4.	Student ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie niezbędną w działalności psychologa wiedzę na temat procesu diagnostycznego/interwencyjnego/profilaktycznego oraz jego specyfiki, metod i narzędzi właściwych dla wybranego obszaru psychologii stosowanej	PSYCH_W11 PSYCH_W13
5.	Student potrafi formułować hipotezy z zakresu psychologii związane z prostymi problemami wdrożeniowymi występującymi w placówce, w której realizowana jest praktyka zawodowa	PSYCH_U25
6.	Student potrafi samodzielnie organizować stanowisko pracy oraz sporządzać plan pracy.	PSYCH_U21
7.	Student umie zaplanować postępowanie diagnostyczne, potrafi sformułować problem, określić cele diagnozy psychologicznej, dokonać wyboru narzędzi pomiarowych lub dostosować istniejące, kierując się ich właściwościami psychometrycznymi oraz nawiązać kontakt z diagnozowaną osobą lub grupą.	PSYCH_U05
8.	Student współrealizuje w sposób innowacyjny wybrane działania psychoedukacyjne/profilaktyczne/diagnostyczne/pomocowe/terapeutyczne z różnymi jednostkami lub grupami, także w ramach prac zespołowych.	PSYCH_U14 PSYCH_U25
9.	Student potrafi rozpoznać potrzeby jednostki czy członków grupy, samodzielnie zaplanować i przeprowadzić z pomocą opiekuna praktyk właściwą interwencję psychologiczną.	PSYCH_U13
10.	Student potrafi wskazać kierunki możliwych oddziaływań psychologicznych w różnych obszarach funkcjonowania jednostki lub grupy.	PSYCH_U12
11.	Student wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością i odpowiedzialnością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie psychologii	PSYCH_K06
12.	Student jest świadomy własnych kompetencji i ograniczeń zawodowych. Student ma świadomość konieczności dalszego kształcenia się i samodoskonalenia.	PSYCH_K01
13.	Student posiada kompetencje komunikacyjne i interpersonalne umożliwiające współpracę ze społecznością, grupą i pojedynczymi osobami w różnym wieku przy realizacji różnorodnych celów.	PSYCH_K03
14.	Student zna i stosuje standardy etyczne wynikające z wykonywania zawodu	PSYCH_K08
15.	Student jest gotowy do krytycznej oceny zespołów i organizacji, w których realizuje praktyki.	PSYCH_K11

W trakcie IV roku studiów studenci mają obowiązek zapoznać się z funkcjonowaniem dwóch instytucji. Praktyka ogółem trwa 320 godzin dydaktycznych tj. w semestrze VII - 160 godzin i semestrze VIII – 160 godzin. Praktyka realizowana jest w jednej z jednostek wybranych przez studenta lub w jednostce organizacyjnej, z którą Uczelnia ma podpisane porozumienie o prowadzeniu praktyki zawodowej.

Student obowiązany jest prowadzić dzienniczek praktyk, w którym zamieszcza istotne informacje dotyczące przebiegu praktyk oraz poświadczenia ich odbycia. Do dzienniczka dołącza prace w formie załączników. W semestrze VII student ma przeprowadzić sondaż diagnostyczny. W semestrze VIII student ma przygotować i zrealizować program

profilaktyczny/edukacyjny/informacyjny o tematyce związanej z potrzebami instytucji, w której odbywa praktykę.

Z wymogami dotyczącymi prowadzenia dzienniczka praktyki zapoznaje studenta uczelniany opiekun praktyk (nauczyciel akademicki), który również dokonuje zaliczenia praktyki.

Załącznik 1. Instrukcja dla studentów dotycząca opracowania materiałów zaliczeniowych z praktyki zawodowej – sondaż diagnostyczny

Sondaż dotyczy konkretnego problemu. Sondaż opiera się o swobodne lub standaryzowane narzędzia diagnostyczne, dlatego może być przeprowadzony w oparciu o ankiety samodzielnie opracowane przez studenta lub udostępnione przez instytucję, w której odbywają się praktyki, a także w oparciu o konkretne testy psychologiczne.

Celem sondażu jest analiza jakiegoś istotnego dla danej instytucji zjawiska społecznego (np. przemocy rówieśniczej), cech i postaw respondentów (np. postaw wobec szkoły) lub wzajemnych relacji społecznych (np. jakość komunikacji).

Sondaż diagnostyczny, oprócz analizy konkretnego zjawiska, cech, relacji społecznych ma za zadanie wskazanie kierunków zmiany, analizę zapotrzebowania na konkretne rozwiązania (np. programy profilaktyczne, wychowawcze, pracownicze, społeczne) oraz pomoc w konstruktywnym rozwiązywaniu problemów danej instytucji, grupy, itp.

Sondaż diagnostyczny, w aspekcie strukturalnym obejmuje: cel diagnostyczny nakreślony w kontekście potrzeb danej instytucji i jej klientów, charakterystykę badanej grupy (minimum 30 respondentów, np. uczniów, dzieci lub ich rodziców, itp.), wskazanie zmiennych diagnostycznych, które będą poddane analizie w sondażu diagnostycznym, wskazanie narzędzia, które wykorzystano w badaniu sondażowym (krótki opis tego narzędzia) prezentację wyników uzyskanych w sondażu wraz z ich opisem i interpretacją (wyniki ogólne, średnie arytmetyczne, dane procentowe) oraz zalecenia dla praktyki psychologicznej. Całość opracowania wyników sondażu powinna zmieścić się w tekście nie przekraczającym 10 stron czcionką 12, do którego należy dołączyć oryginalne narzędzia (ankiety, kwestionariusze, testy) wykorzystane w badaniu sondażowym.

Załącznik nr 2. Instrukcja dla studentów dotycząca materiałów zaliczeniowych z praktyki zawodowej – opracowanie i przeprowadzenie pod kierunkiem opiekuna praktyk programu profilaktycznego/edukacyjnego/informacyjnego

W programie profilaktycznym/edukacyjnym/informacyjnym należy określić cel i zadania programu na podstawie diagnozy rozpoznanych potrzeb, ustalić strukturę i zawartości programu, przyjąć zasady jego realizacji. Istotne jest zdefiniowanie jakiego rodzaju działania będą służyły zrealizowaniu ustalonych celów. Program ma być skierowany do konkretnego odbiorcy (np. rodzice, dzieci, młodzież, pracownicy, klienci) i odpowiadającego na zapotrzebowanie tego odbiorcy w zakresie wiedzy i/lub umiejętności istotnych z jego punktu widzenia. W programie należy opisać warunki realizacji programu: kto, dla kogo, jak długo, w jaki sposób będzie realizował program, jakie zachowania, postawy, itp. będą objęte programem zmiany. Program powinien zawierać minimum 10 scenariuszy zajęć programowych. Całość opracowania autorskiego programu powinna zmieścić się w tekście nie przekraczającym 10 stron czcionką 12. Do programu należy dołączyć pomoce niezbędne do przeprowadzenia zajęć programowych (ćwiczeń, warsztatów, treningów umiejętności).

Po zatwierdzeniu przez opiekuna praktyk programu profilaktycznego/edukacyjnego/informacyjnego student przeprowadza pod kierunkiem opiekuna praktyk zajęcia profilaktycznym/edukacyjnym/informacyjnym i dokonuje ich ewaluacji (przewidywane efekty realizacji programu i metody diagnozy tych efektów).

Praktyka zawodowa powinna odbywać się zgodnie z uzgodnionym harmonogramem jej odbywania konsultowanym z zakładowym opiekunem praktyki w dniach przeznaczonych na realizację praktyki.

ZASADY ZALICZANIA PRAKTYKI ZAWODOWEJ W RAMACH ZATRUDNIENIA, STAŻU, PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ LUB WOLONTARIATU.

Student może wnioskować o zaliczenie na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez niego w szczególności: w ramach zatrudnienia, stażu, prowadzonej działalności gospodarczej lub wolontariatu. Wykonywane czynności muszą być zgodne ze studiowanym kierunkiem i realizowanymi na praktyce zawodowej efektami uczenia się. Doświadczenie zawodowe, staż lub wolontariat musi odpowiadać co najmniej minimalnemu wymiarowi godzinowemu praktyki. Warunkiem zwolnienia jest złożenie wniosku o zaliczenie praktyki oraz dokumentów wskazujących na posiadany staż pracy, wolontariat lub prowadzenie działalności gospodarczej. W szczególnych przypadkach opiekun praktyk może żądać dostarczenia dodatkowych dokumentów potwierdzających zbieżność lub zgodność podejmowanych zadań z efektami uczenia się przypisanymi w programie studiów dla praktyki zawodowej. Decyzję o całościowym lub częściowym zaliczeniu studentowi praktyki zawodowej podejmuje Dziekan po uzyskaniu opinii uczelnianego opiekuna praktyk. Zaliczenie praktyki następuje na podstawie złożonego sprawozdania.

INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

Praktyka zawodowa jest zaliczana zgodnie z terminami przewidzianymi w organizacji roku akademickiego 2025/2026 i Regulaminem Studiów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu.

DZIEKAN
Wydziału Nauk
Społecznych i Humanistycznych
Anna Zych
dr Anna Zych